

Foreldrebetaling for barnehageplass og moderasjonsordninger

Her finner du informasjon om makspris, søskenmoderasjon samt moderasjonsordninger for familier med lav inntekt.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 17.04.2024

Makspris

Foreldre skal ikke betale mer enn maksprisen for en barnehageplass. Maksprisen er 3 000 kroner per måned fra 1. januar 2023. Fra 1. august 2024 reduseres maksprisen til 2 000 kroner per måned.

I de minst sentrale kommunene (kommuner som ligger i sentralitetssone 5 og 6 i sentralitetsindeksen til Statistisk sentralbyrå) reduseres maksprisen til 1 500 kroner fra 1. august 2024.

I kommuner i tiltakssonen i Finnmark og Nord-Troms er barnehage gratis.

Maksprisen gjelder alle typer barnehager, uavhengig om de er offentlige eller private. Grensen blir fastsatt av Stortinget. Kommunen kan tilby foreldrene en lavere pris enn maksprisen.

Barnehagene kan kreve betaling for kost (matpenger) i tillegg til maksprisen.

Moderasjonsordninger

Har du flere barn i barnehagen?

Hvis du har mer enn ett barn i barnehage i samme kommune, skal kommunen sørge for at du får reduksjon i foreldrebetalingen. Det kalles søskenmoderasjon. Du skal få søskenmoderasjon uavhengig av om barna går i forskjellige barnehager, og i barnehager med forskjellige eiere.

Reduksjonen for det andre barnet er minimum 30 prosent. For det tredje barnet og eventuelt flere barn, er det gratis barnehageplass.

Har du lav inntekt?

Det er to moderasjonsordninger for familier eller husholdninger med lav inntekt.

Nasjonal ordning for reduksjon i foreldrebetalingen

Hvis maksprisen er høyere enn 6 prosent av den samlede inntekten til husholdningen, skal du ha en redusert pris.

Ordningen går ut på at ingen skal betale mer enn 6 prosent av inntekten sin per barn.

Dette gjelder både kommunale og private barnehager. Kommunen har ansvaret.

Gratis kjernetid

Alle 2-, 3-, 4- og 5-åringer, og barn med utsatt skolestart, som bor i husholdninger med lav inntekt, har rett til å få 20 timer gratis oppholdstid i barnehage per uke.

Fra 1. august 2023 er inntektsgrensen 615 590 kroner. Fra 1. august 2024 er inntektsgrensen 642 700 kroner.

Ordningen med gratis kjernetid gjelder uavhengig om du har deltids- eller heltidsplass. Det betyr at et barn med deltidsplass med rett til gratis kjernetid, har krav på 20 timer gratis oppholdstid uavhengig av størrelsen på plassen. Hvis noen velger kun å bruke de 20 timene, er tilbudet gratis.

Kommunen har ansvaret

Det er kommunen som barnehagemyndighet som har ansvar for disse moderasjonsordningene, og de gjelder for barn i kommunale og private barnehager.

Kommunene bør informere foreldre om mulighet for å få reduksjon og gratis kjernetid dersom man har lav inntekt, og om hvordan man kan søke for å få rett på reduksjon.

Det er kommunen der barnet er folkeregistrert som skal behandle søknader om reduksjon og gratis kjernetid.

Barnehageeier har krav på å få dekket reduksjon i foreldrebetaling som utløses av moderasjonsordninger i forskrift om foreldrebetaling av kommunen. Det betyr at i fakturaen som sendes til foreldrene, bør det tas hensyn til innvilget reduksjon og/eller gratis kjernetid.

Regneeksempel

Vi har lagt ut et regneark du kan bruke for å beregne foreldrebetalingen. Regneeksempellet forutsetter at samtlige barn har heltidsplass og at kommunen bruker makspris som foreldrebetaling.

[Last ned regneeksempel.](#)

Beregning av foreldrebetaling

Hvordan beregne foreldrebetalingen for en familie som har rett til redusert foreldrebetaling og/eller gratis kjernetid?

Foreldrebetalingen skal per år maksimalt utgjøre 6 prosent av husholdningens samlede skattepliktige person- og kapitalinntekt. Beløpet må fordeles på antall betalingsmåneder.

Dersom en husholdning foregående år hadde person- og kapitalinntekt på 350 000 kroner, skal ikke foreldrebetalingen utgjøre mer enn $350\,000 \text{ kroner} * 6\% = 21\,000 \text{ kroner}$ per år. Med 11 betalingsmåneder i barnehagen, er foreldrebetalingen per måned 1 909 kroner.

Dersom husholdningen har flere barn i barnehage, skal den få søskenmoderasjon for de andre barna. For barn nummer to i barnehagen skal husholdningen betale 70 prosent av det den betaler for det første barnet, altså $21\,000 \text{ kroner} * 70\% = 14\,700 \text{ kroner}$ per år, eller 1 336 kroner per måned. For tredje eller flere barn er barnehageplassen gratis.

Husholdninger med lav inntekt kan også søke om reduksjon i foreldrebetalingen. Ved beregning av foreldrebetaling for en heltidsplass, skal det først beregnes etter ordningen med reduksjon som gjelder alle barn i barnehage som gjort over, deretter skal det trekkes fra betalingen for de 20 gratis oppholdstimene. Dette betyr at foreldrebetalingen for en 2-, 3-, 4- eller 5- åring i en husholdning med person- og kapitalinntekt på 350 000 kroner, skal betale $1\,909 \text{ kroner} * 25/45 = 1\,061 \text{ kroner}$ per måned.

Med utgangspunkt i gjennomsnittlig åpningstid i barnehager, er kommunene kompensert for tap av 20/45-deler av foreldrebetalingen for de barna som har rett til gratis kjernetid. Av hensyn til enkelhet i saksbehandlingen og sikring av lik foreldrebetaling for husholdninger med samme inntekt, anbefaler Kunnskapsdepartementet at kommunen bruker 45 timer som utgangspunkt for beregningen.

Skal studielån beregnes som inntekt og tas med i grunnlaget?

Studielån er ikke skattepliktig kapital- og personinntekt, og skal derfor ikke tas med i inntektsgrunnlaget.

Er støtte til barnetilsyn fra NAV en inntekt som skal være med i beregningen av redusert foreldrebetaling?

Foreldrebetalingen skal beregnes ut fra husholdningens samlede skattepliktige kapital- og personinntekt. Enkelte NAV-ytelser er skattepliktige, mens andre ikke er det. Støtte til barnetilsyn er ikke skattepliktig og skal derfor ikke regnes med i grunnlaget.